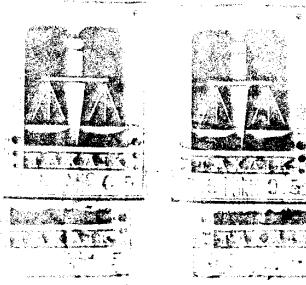

Ε.Κ. (m)

Αριθμός 2980/2013
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Δ'

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 29 Μαΐου 2012, με την εξής σύνθεση: Σωτ. Ρίζος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Δ' Τμήματος, Αικ. Χριστοφορίδου, Δ. Κυριλλόπουλος, Σύμβουλοι, Ηλ. Μάζος, Χρ. Σιταρά, Πάρεδροι. Γραμματέας η Μ. Παπαδοπούλου, Γραμματέας του Δ' Τμήματος.

Για να δικάσει την από 15 Μαρτίου 2010 αίτηση:

των: 1) Χρήστου Βασιλείου Ζουμπουλίδη, κατοίκου Θεσσαλονίκης (Φράγκων 13), 2) Ελεάννας Δημητρίου Ιωαννίδου, κατοίκου Θεσσαλονίκης (Δημοσθένους 5) και 3) Παναγιώτη Γεωργίου Λογγινίδη, κατοίκου Θεσσαλονίκης (26ης Οκτωβρίου 14), οι οποίοι παρέστησαν με τον δικηγόρο Ευάγγελο Ντούβλη (Α.Μ. 21172), που τον διόρισαν με πληρεξούσιο,

κατά του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ο οποίος παρέστη με τον Βασίλειο Καραγεώργο, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

και κατά του παρεμβαίνοντος Μητροπολίτη Πειραιώς Σεραφείμ, ο οποίος παρέστη με τον δικηγόρο Κωνσταντίνο Χιώλο (Α.Μ. 2192), που τον διόρισε με πληρεξούσιο.

Με την αίτηση αυτή οι αιτούντες επιδιώκουν να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 1/12.1.2010 πράξη της Επιτροπής Διοίκησης και Διαχείρισης των καταστημάτων των Διοικητικών Δικαστηρίων Θεσσαλονίκης.

Οι πληρεξούσιοι των διαδίκων δήλωσαν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 21 του Κανονισμού Λειτουργίας του Δικαστηρίου, ότι δεν θα αγορεύσουν.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του εισηγητή, Παρέδρου Ηλ. Μάζου.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτη σε τα σχετικά έγγραφα
Σκέψη κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινομένης αιτήσεως έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (υπ' αριθμ. 2590552, 2590784/2010 ειδικά γραμμάτια παραβόλου, σειράς Α').

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση της πράξης 1/12.1.2010 με την οποία η Επιτροπή Διοίκησης και Διαχείρισης των καταστημάτων των Διοικητικών Δικαστηρίων Θεσσαλονίκης, «αφού», όπως αναφέρεται στο σώμα της προσβαλλομένης, «έλαβε υπόψη» την από 19.11.2009 αίτηση των και ήδη αιτούντων να αφαιρεθούν όλες οι θρησκευτικές εικόνες και σύμβολα από τους τοίχους των δικαστικών αιθουσών της αρμοδιότητάς της, «αποφάσισε» ως εξής: «Το ζήτημα που θίγεται στην πιο πάνω αίτηση άπτεται ενός σύνθετου και ευαίσθητου θέματος, συνδεδεμένου στενώς με την πνευματική καλλιέργεια και την ιστορία του Ελληνικού Έθνους. Συνεπώς, σύμφωνα και με τη σκέψη 38 της αποφάσεως του [Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου] Lautsi κατά Ιταλίας επ' αυτού η Ελληνική Πολιτεία, μέσω των αρμοδίων οργάνων της, έχει ευρύ πλαίσιο εκτιμήσεως. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, το προαναφερόμενο ζήτημα, ως γενικότερο ζήτημα της Ελληνικής κοινωνίας, αν ήθελε ποτέ τεθεί αρμοδίως, οπωσδήποτε θα αποτελέσει αντικείμενο εκτιμήσεως των κεντρικών θεσμικών οργάνων (νομοθετικών – εκτελεστικών) της Ελληνικής Πολιτείας και όχι των οργάνων που διοικούν κάθε δικαστήριο».

3. Επειδή, ο Μητροπολίτης Πειραιώς παρεμβαίνει με ηθικό έννομο συμφέρον υπέρ του κύρους της ισχύος της προσβαλλομένης πράξεως, εν όψει του ενδιαφέροντός του ως επισκόπου της Εκκλησίας της Ελλάδος για

την διατήρηση των θρησκευτικών συμβόλων στις αίθουσες των δικαστηρίων, όπου είχαν εισαχθεί, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, κατά την πρώτη μεταπελευθερωτική περίοδο (1828 – 1833, βλ. τα υπ' αριθμ. Φ. 3562/1/ΑΣ 1300/13.11.2009 και Φ. 3562/3/ΑΣ 7883/22.2.2012 έγγραφα του Υπουργείου Εξωτερικών). Τούτο δε, διότι τυχόν θετική, ως προς την κρινόμενη αίτηση ακυρώσεως, απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, θα είχε ευρύτερες συνέπειες μη περιοριζόμενες στην Ιερά Μητρόπολη Θεσσαλονίκης αλλά εκτεινόμενες σε όλη τη χώρα. Αντιθέτως, κατά την γνώμη του Παρέδρου Ηλ. Μάζου, εφ' όσον ο παρεμβαίνων αποτελεί όργανο διοίκησης («Εκκλησιαστική Αρχή», κατά το άρθρο 29 παρ. 1 του ν. 590/1977 περί του Καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος, Α' 146) νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (της Μητροπόλεως Πειραιώς) με περιορισμένη κατά τόπον αρμοδιότητα, ασκεί δε αρμοδιότητες εκτός της περιφερείας του μόνον ως μέλος του συλλογικού οργάνου της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας (άρθρα 3 παρ. 1 και 4 του ν. 590/1977), άνευ εννόμου συμφέροντος παρεμβαίνει υπέρ του κύρους πράξεως η οποία, ανεξαρτήτως της γενικότερης σημασίας του ανακύπτοντος ζητήματος, αφορά την διατήρηση των θρησκευτικών συμβόλων στις αίθουσες των διοικητικών δικαστηρίων της Θεσσαλονίκης.

4. Επειδή, με την απόφαση της 3ης Νοεμβρίου 2009, Lautsi κατά Ιταλίας (αριθμός προσφυγής 30814/06) του δεύτερου τμήματος του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (εφεξής ΕΔΔΑ), της οποίας γίνεται μνεία στην προσβαλλόμενη πράξη και την επικαλούνται και οι αιτούντες, εκρίθη ότι η διατήρηση του θρησκευτικού συμβόλου του Εσταυρωμένου στις σχολικές αίθουσες παραβιάζει τα δικαιώματα της προσφεύγουσας και των ανηλίκων τέκνων της που προστατεύονται από το άρθρο 2 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως «διά την προάσπισιν των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών» (ν.δ. 53/1974, Α' 256, εφεξής ΕΣΔΑ) σε συνδυασμό με το άρθρο 9 της συμβάσεως (περί του δικαιώματος των

γονέων να εξασφαλίζουν την μόρφωση και εκπαίδευση των τέκνων τους σύμφωνα με τις θρησκευτικές και φιλοσοφικές πεποιθήσεις τους και περί της ελευθερίας της σκέψης, συνείδησης και θρησκείας, αντιστοίχως). Εν συνεχείᾳ, όμως, η υπόθεση εισήχθη ενώπιον του Τμήματος Ευρείας Συνθέσεως του ΕΔΔΑ, το οποίο με την απόφαση της 18ης Μαρτίου 2011 απέρριψε την προσφυγή, δεχθέν ειδικότερα ότι, αποφασίζοντας να διατηρήσουν τον Εσταυρωμένο στις αίθουσες διδασκαλίας των δημόσιων σχολείων στα οποία φοιτούσαν τα τέκνα της προσφεύγουσας, οι αρμόδιες εθνικές αρχές ενήργησαν εντός των ορίων του περιθωρίου εκτιμήσεως που παραχωρείται στο Κράτος, στα πλαίσια της υποχρεώσεώς του να σέβεται, κατά την άσκηση των καθηκόντων που αναλαμβάνει σε σχέση με την εκπαίδευση και την διδασκαλία, το δικαίωμα των γονέων να διασφαλίζουν την εκπαίδευση και διδασκαλία σύμφωνα με τις θρησκευτικές και φιλοσοφικές τους πεποιθήσεις και ότι, συνεπώς δεν υπήρξε παράβαση των ως άνω διατάξεων καθώς και του άρθρου 14 της ΕΣΔΑ περί απαγορεύσεως των διακρίσεων (βλ. ιδίως σκέψεις 57 έως και 81).

5. Επειδή, περαιτέρω, κατά το άρθρο 95 παρ. 1 περ. α' και 3 του Συντάγματος, όπως το άρθρο αυτό διαμορφώθηκε με το από 6.4.2001 Ψήφισμα της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής (Α' 84), στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου της Επικρατείας ή τακτικού διοικητικού δικαστηρίου, κατά περίπτωση, ανήκει, μεταξύ άλλων, η μετά από αίτηση ακύρωση των εκτελεστών πράξεων των διοικητικών αρχών για υπέρβαση εξουσίας ή παράβαση νόμου. Όπως προκύπτει από τις ανωτέρω συνταγματικές διατάξεις, οι πράξεις των δικαστικών αρχών, ακόμη και αν το περιεχόμενό τους δεν αφορά την άσκηση της δικαιοδοτικής λειτουργίας αλλά αναφέρεται σε θέματα διοικητικής φύσεως, δεν υπόκεινται σε αίτηση ακυρώσεως. Δεν συνάγεται δε το αντίθετο από το γεγονός ότι το Σύνταγμα σε ορισμένες περιπτώσεις (άρθρα 90 παρ. 6 και 91 παρ. 4) απέκλεισε ρητώς τη δυνατότητα ασκήσεως αιτήσεως ακυρώσεως κατά

συγκεκριμένων πράξεων δικαστικών αρχών που αναφέρονται σε θέματα διοικητικής φύσεως (ΣτΕ 1795, 3773/2011 Ολομ., 4001/2011 κ.ά.).

6. Επειδή, διατάξεις για την διεύθυνση των δικαστηρίων (πλην του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου) περιέχει το άρθρο 15 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 1756/1988, Α' 35), με το οποίο προβλέπεται ότι τα δικαστήρια διευθύνονται από δικαστικούς λειτουργούς (κατά περίπτωση, τον πρόεδρο του οικείου δικαστηρίου, το τριμελές συμβούλιο κ.λπ.) και καθορίζονται οι αρμοδιότητες των αντιστοίχων οργάνων. Στο άρθρο 18 του Κώδικα περιλαμβάνονται διατάξεις για τα δικαστικά καταστήματα και τις συνεδριάσεις των δικαστηρίων μεταξύ άλλων προβλέπεται (παρ. 4) ότι στην αίθουσα συνεδριάσεων υπάρχουν ιδιαίτερη έδρα για το δικαστήριο, ειδικά έδρανα για τους δικηγόρους και χωριστές θέσεις για τους διαδίκους, τους κατηγορουμένους, τους μάρτυρες και τους ακροατές, καθώς και ότι ο Υπουργός Δικαιοσύνης καθορίζει ειδικότερα με απόφασή του την διαρρύθμιση των αιθουσών, όπου συνεδριάζουν τα δικαστήρια. Εξ άλλου, με το άρθρο 3 παρ. 3 περ. β' του ν. 2479/1997 (Α' 67) προσετέθη στον ανωτέρω Κώδικα άρθρο 16α, το οποίο έχει ως ακολούθως: «Ο Υπουργός Δικαιοσύνης δύναται με απόφασή του να καθορίζει τα όργανα διοίκησης και διαχείρισης των δικαστικών μεγάρων, τα οποία κατά περίπτωση θα επιμελούνται στην κατάρτιση του κανονισμού λειτουργίας του, σύμφωνα με τις συγκεκριμένες ανάγκες των υπηρεσιών που στεγάζονται στο κτίριο αυτό. Αντίγραφο του κανονισμού κοινοποιείται στον Υπουργό Δικαιοσύνης, ο οποίος εντός μηνός μπορεί να τον αναπτέψει για τροποποίηση ή διόρθωση. Οι αποφάσεις που έχουν ήδη εκδοθεί πριν τη δημοσίευση του παρόντος εξακολουθούν να ισχύουν». Κατ' επίκληση της τελευταίας αυτής διατάξεως, με την απόφαση 93731/5.8.2002 του Υπουργού Δικαιοσύνης συγκροτήθηκε τριμελής Επιτροπή Διοίκησης και Διαχείρισης των καταστημάτων των Διοικητικών Δικαστηρίων Θεσσαλονίκης, αποτελουμένη από τρεις δικαστικούς

λειτουργούς (ήτοι τον Πρόεδρο Εφετών που διευθύνει το Διοικητικό Εφετείο Θεσσαλονίκης, τον Πρόεδρο του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του Διοικητικού Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης και έναν Εφέτη του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης με τους αναπληρωτές τους). Καθορίσθηκαν, επίσης, με την ίδια απόφαση οι αρμοδιότητες της Επιτροπής ορίσθηκε, ειδικότερα, ότι η Επιτροπή αποφασίζει για όλα τα θέματα που ανάγονται στη διοίκηση και διαχείριση των ανωτέρω δικαστικών καταστημάτων, την κατανομή των χώρων κατά υπηρεσίες, την ομαλή λειτουργία όλων των εγκαταστάσεων (ηλεκτρολογικών, υδραυλικών, αποχέτευσης, θέρμανσης κ.λπ.), την επιδιόρθωση φθορών και γενικά μεριμνά για την ευπρεπή από κάθε πλευρά εμφάνιση όλων των εσωτερικών και εξωτερικών χώρων των καταστημάτων. Ανετέθη, περαιτέρω, στην Επιτροπή και η κατάρτιση του «γενικού κανονισμού διοίκησης, διαχείρισης και λειτουργίας των καταστημάτων των διοικητικών δικαστηρίων Θεσσαλονίκης», ενέκρινε δε τον συνταχθέντα σχετικό γενικό κανονισμό ο Υπουργός Δικαιοσύνης (απόφαση 168267/2003). Τέλος, με την απόφαση 70951/15.6.2007 του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης συμπληρώθηκε η προμνησθείσα 93731/5.8.2002 υπουργική απόφαση και ορίσθηκε ότι μετέχει στην ανωτέρω Επιτροπή και ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου Δικαστικών Υπαλλήλων ή εκπρόσωπός του. Υπό την εν λόγω τετραμελή σύνθεση εξέδωσε η Επιτροπή την προσβαλλόμενη με την κρινόμενη αίτηση πράξη της.

7. Επειδή, η συγκροτηθείσα κατά τα ανωτέρω, με την απόφαση 93731/5.8.2002 του Υπουργού Δικαιοσύνης, Επιτροπή Διοίκησης και Διαχείρισης των καταστημάτων των Διοικητικών Δικαστηρίων Θεσσαλονίκης αποτελεί δικαστική αρχή, τον χαρακτήρα της δε αυτό δεν μετέβαλε η συμμετοχή και δικαστικού υπαλλήλου, δυνάμει της νεωτέρας 70951/15.6.2007 αποφάσεως, εφ' όσον πάντως η εν λόγω Επιτροπή συγκροτείται κατά πλειοψηφία από δικαστικούς λειτουργούς (πρβλ. ΣτΕ

'4001/2011 κ.ά.). Συνεπώς, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην πέμπτη σκέψη, η προσβαλλόμενη «απόφαση», ως πράξη δικαστικής αρχής, απαραδέκτως προσβάλλεται με αίτηση ακυρώσεως, ανεξαρτήτως του αν η ρύθμιση του επίμαχου ζητήματος (ήτοι της αφαιρέσεως των θρησκευτικών εικόνων και λοιπών συμβόλων από τους τοίχους των αιθουσών των καταστημάτων των Διοικητικών Δικαστηρίων Θεσσαλονίκης) ενέπιπτε πράγματι στις διαγραφόμενες από το νόμο, την οικεία πράξη συγκρότησης και τον σχετικό κανονισμό αρμοδιότητες της ανωτέρω Επιτροπής (ανωτέρω, σκέψη 6). Δεν συνάγεται δε το αντίθετο, όπως αβασίμως προβάλλεται, από την απόφαση Lautsi κατά Ιταλίας του ΕΔΔΑ με την οποία εξετάσθηκαν κατ' ουσίαν (και τελικώς απορρίφθηκαν από το Τμήμα Ευρείας Συνθέσεως, κατά τα προαναφερθέντα) οι αιτιάσεις ότι η διατήρηση του Εσταυρωμένου σε σχολικές αίθουσες παραβίαζε δικαιώματα της προσφεύγουσας και των ανηλίκων τέκνων της, προστατευόμενα από την ΕΣΔΑ. Και τούτο, διότι στην περίπτωση εκείνη αντικείμενο της αμφισβήτησης δεν ήταν η νομιμότητα πράξης δικαστικής αρχής, όπως εν προκειμένω, αλλά απόφασης διοικητικής αρχής (του συμβουλίου διευθύνσεως σχολείου), κατά της οποίας προέβλεπε η οικεία εσωτερική νομοθεσία την άσκηση ενδίκων βιοθημάτων ενώπιον των αρμοδίων εθνικών δικαστηρίων (ασκήθηκαν δε πράγματι, όπως προκύπτει από τις ως άνω αποφάσεις Lautsi του ΕΔΔΑ, προσφυγή και εν συνεχεία έφεση ενώπιον του αρμοδίου πρωτοβαθμίου περιφερειακού διοικητικού δικαστηρίου – Tribunale Amministrativo Regionale per il Veneto - και του Συμβουλίου της Επικρατείας – Consiglio di Stato - αντιστοίχως, αμφότερες απορριφθείσες ως κατ' ουσίαν αβάσιμες).

8. Επειδή, εξ άλλου, και υπό την εκδοχή ότι, όπως υποστηρίζουν οι αιτούντες, η προσβαλλόμενη πράξη υπόκειται στον ακυρωτικό έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας, η κρινόμενη αίτηση θα ήταν απορριπτέα ως απαράδεκτη για άλλο λόγο. Ειδικότερα, όπως συνάγεται από την διάταξη του άρθρου 33 του π.δ/τος 18/1989 («Κωδικοποίηση διατάξεων

για το Συμβούλιο της Επικρατείας», Α' 8), τα στοιχεία που αποδεικνύουν το έννομο συμφέρον του αιτούντος πρέπει να προσκομίζονται προαποδεικτικώς. Με την διάταξη αυτή επιβάλλεται στον αιτούντα την ακύρωση διοικητικής πράξης η υποχρέωση προαπόδειξης των πραγματικών γεγονότων που στοιχειοθετούν το έννομο συμφέρον του, προκειμένου να εξασφαλισθεί η δυνατότητα επίκαιρου ελέγχου από το Δικαστήριο και αποτελεσματικής αμφισβητήσεως από τα λοιπά διάδικα μέρη (ήτοι την καθ' ης η αίτηση αρχή και τους τυχόν παρεμβαίνοντες υπέρ του κύρους της προσβαλλομένης πράξεως) των σχετικών ισχυρισμών του αιτούντος. Περαιτέρω, η επιβαλλομένη υποχρέωση προαπόδειξης δεν καθιστά αδύνατη ή ιδιαιτέρως δυσχερή την πρόσβαση του ενδιαφερομένου στο Δικαστήριο και την εξέταση των προβαλλομένων αιτιάσεων. Δεν αντίκειται δε, ως εκ τούτου, η ανωτέρω δικονομική υποχρέωση στο άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ που ορίζει ότι, προκειμένου περί «των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεών του αστικής φύσεως [και] του βασίμου πάσης εναντίον του κατηγορίας ποινικής φύσεως», «παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή δικαίως, δημοσίᾳ και εντός λογικής προθεσμίας υπό ανεξαρτήτου και αμερολήπτου δικαστηρίου, νομίμως λειτουργούντος». Και τούτο, διότι το δικαίωμα σε «δίκαιη δίκη», που κατοχυρώνεται με την ως άνω διάταξη της διεθνούς συμβάσεως, δεν είναι απόλυτο αλλά εκ της φύσεώς του υπόκειται σε περιορισμούς οι οποίοι είναι επιτρεπτοί, εφ' όσον, όπως στην περίπτωση του επίμαχου άρθρου 33 του π.δ/τος 18/1989 κατά τα αμέσως ανωτέρω εκτεθέντα, επιδιώκουν θεμιτούς σκοπούς και τελούν σε εύλογη σχέση αναλογικότητας μεταξύ επιδιωκόμενου σκοπού και χρησιμοποιούμενων μέσων (βλ. ενδεικτικώς ΕΔΔΑ, απόφαση της 28ης Μαΐου 1985, Ashingdane κατά Ηνωμένου Βασιλείου, σκέψη 57, Σειρά Α αρ. 93).

9. Επειδή, εν προκειμένω, οι αιτούντες στηρίζουν το έννομο συμφέρον τους για την άσκηση της κρινομένης αιτήσεως στις ιδιότητες των δικηγόρων και των μελών πολιτικού κόμματος. Όμως η ιδιότητα της

δεύτερης αιτούσης ως δικηγόρου δεν αποδεικνύεται από μόνη την υπάρχουσα στο δικόγραφο σφραγίδα, η οποία περιέχει απλώς την ένδειξη «Α.Μ. 4930» (πρβλ. ΣτΕ 3289/2009, 1631, 1634/2010, 1964/2011 κ.ά.) ενώ, εξ άλλου, κανένα άλλο στοιχείο δεν προσκομίσθηκε προαποδεικτικώς με το οποίο να αποδεικνύονται οι ως άνω ιδιότητες, τα δε στοιχεία που προσκομίσθηκαν μετά τη συζήτηση, εντός της ταχθείσης στον παραστάντα δικηγόρο προθεσμίας προς νομιμοποίηση και υποβολή υπομνήματος, δεν είναι ληπτέα υπ' όψιν. Για το λόγο αυτό, η κρινόμενη αίτηση είναι, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, απορριπτέα ως απαράδεκτη, κατά τα παγίως άλλωστε κριθέντα (πρβλ. ΣτΕ Ολομ. 4570/1996, 2298/1997, 1482/1999, 2274, 2283/2000, ΣτΕ 4575/2005, 9/2007, 444/2010, 4623/2011 κ.ά.). Τα συναφώς δε προβαλλόμενα με το κατατεθέν στις 5.6.2012 υπόμνημα των αιτούντων, ότι δηλαδή την κατ' ουσίαν εξέταση της κρινομένης αιτήσεως επέβαλλε το άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ, είναι απορριπτέα, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην προηγούμενη σκέψη, ανεξαρτήτως του ότι οι αιτούντες δεν προσδιορίζουν τα «αστικής φύσεως» δικαιώματα και υποχρεώσεις τους, κατά την έννοια της ανωτέρω διατάξεως, τα οποία θίγονται από την προσβαλλόμενη πράξη, ή τις «κατηγορίες ποινικής φύσεως» που αφορά η ένδικη πράξη, όπως απαιτείται για να τύχει εφαρμογής το άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ. Σημειωτέον, άλλωστε, συναφώς ότι και με τις αποφάσεις Δημητράς και Λοιποί κατά Ελλάδος της 3ης Ιουνίου 2010 (αριθμός προσφυγής 42837/06 κ.λπ.) και της 3ης Νοεμβρίου 2011 (αριθμός προσφυγής 34207/08 κ.λπ.) του ΕΔΔΑ απερρίφθη ο ισχυρισμός των προσφευγόντων στις υποθέσεις εκείνες, οι οποίοι είχαν κληθεί να καταθέσουν ως μάρτυρες ή ως πολιτικώς ενάγοντες ενώπιον των ελληνικών δικαστικών αρχών, ότι η παρουσία θρησκευτικών συμβόλων στις αίθουσες των δικαστηρίων παραβιάζει την κατά το άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ υποχρέωση αμεροληψίας. Απερρίφθη δε ο ισχυρισμός αυτός διότι δεν απεδείχθη βλάβη των προσφευγόντων (δεν απεδείχθη «ότι υφίσταται ένας επαρκώς άμεσος δεσμός μεταξύ των

προφευγόντων και των επικαλούμενων παραβιάσεων του άρθρου 6 παρ. 1»).

10. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει να απορριφθεί η κρινόμενη αίτηση και να γίνει δεκτή η ασκηθείσα παρέμβαση.

Διάταυτα

Απορρίπτει την κρινόμενη αίτηση.

Δέχεται την ασκηθείσα παρέμβαση.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου, και

Επιβάλλει συμμέτρως στους αιτούντες την δικαστική δαπάνη του Ελληνικού Δημοσίου, η οποία ανέρχεται στο ποσό των τετρακοσίων εξήντα (460) ευρώ, και την δικαστική δαπάνη του παρεμβαίνοντος Μητροπολίτου Πειραιώς, η οποία ανέρχεται στο ποσό των εξακοσίων σαράντα (640) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 26 Ιουνίου 2012

Ο Πρόεδρος του Δ' Τμήματος

Η Γραμματέας του Δ' Τμήματος

Σωτ. Αλ. Ρίζος

Μ. Παπαδοπούλου

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 20ης Αυγούστου 2013.

Η Πρόεδρος

Η Γραμματέας

του Β' Τμήματος Διακοπών

Ε. Γαλανού

Μ. Τσαπαρδώνη